Voorstel CHI

(college van hoofdingelanden)

Registratienummer
26.1045600

Commissie Bestuur, Middelen & Waterketen
4 november 2026

Datum behandeling D&H
6 oktober 2026

Commissie Water & Wegen

Portefeuillehouder
S.R.F. Ruiter

Datum vergadering CHI
18 november 2026

Agendapunt

Onderwerp
Begrotingswijziging 2026

Voorstel

1. De huidige bestemmingsreserve 'HWBP-projecten' op te heffen en een nieuwe bestemmingsreserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP' in te stellen;
2. De gewijzigde exploitatiebegroting 2026 vast te stellen conform bijlage 1;
3. Het overschot 2026 van € 0,4 miljoen te verrekenen met de betreffende bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie.

Kern van de zaak

Op 19 november 2025 is de begroting 2026 vastgesteld. Via de concernrapportages wordt u twee keer per jaar geïnformeerd over de voortgang van de in de begroting opgenomen resultaten en de uitputting van de financiële middelen. Hierin wordt de meest recente verwachting van alle kosten en opbrengsten aan u gepresenteerd. Als u instemt met deze begrotingswijziging voldoen we aan begrotingsrechtmatigheid conform de concernrapportage. Onder de paragraaf 'Financiële consequenties' wordt de voorgestelde begrotingswijziging nader toegelicht. De specificaties per effect zijn verder uitgewerkt in bijlage 1 van dit voorstel.

Bij het opstellen van de begroting hebben we te maken met begrotingsrechtmatigheid volgens artikel 99 van de Waterschapswet, de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV en onze eigen Kadernota Budgetbeheer (24.0641752). Bij ons financieel beheer moeten wij voldoen aan deze wettelijke kaders en regelgeving. Voor de rechtmatigheidsverantwoording zijn we verplicht om te zorgen dat de werkelijke lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand komen, conform de begroting en relevante wet- en regelgeving. Om een begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen, is deze begrotingswijziging opgesteld.
De begrotingswijziging corrigeert de begroting, waardoor onze planning weer in lijn wordt gebracht met de meest recente (financiële) ontwikkelingen. Hiermee wordt de rechtmatigheid geborgd.

Overige bestemmingsreserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP'
Met de accountant is onlangs de uitwerking van de landelijke bestuurlijke afspraken rond de projectgebonden eigen bijdragen afgestemd. Uit deze uitwerking blijkt dat het noodzakelijk is om een nieuwe overige bestemmingsreserve in te stellen. Daarom wordt voorgesteld om de huidige overige bestemmingsreserve 'HWBP-projecten' op te heffen en een nieuwe overige bestemmingsreserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP' in te stellen per 1 januari 2026. Als gevolg van de nieuwe afspraken is de verwachte omvang van de reserve eind 2026 € 4,7 miljoen lager dan bij de eerste concernrapportage 2026 noodzakelijk werd geacht.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard

t 072 - 582 82 82
e post@hhnk.nl
w hhnk.nl

De financiële gevolgen van per saldo € 1,4 miljoen extra toevoeging zijn verwerkt in beslispunt 2. De volgens onze kadernota Reserves en Voorzieningen noodzakelijke aard, reden en de wijze van toevoegingen en onttrekkingen voor deze reserve wordt toegelicht in bijlage 2.

Eerdere bestuursbesluiten
20/11/2024 (CHI) Kadernota budgetbeheer (24.0641752)
20/11/2024 (CHI) Kadernota Reserves en Voorzieningen (24.0641772)
17/03/2026 (CHI in beslotenheid) Toevoeging overige bestemmingsreserve 'Zandsuppleties Hondsbossche Duinen' (26.0307216)
19/11/2025 (CHI) Begroting 2026 (25.0968797)
6/10/2026 (D&H) Tweede concernrapportage 2026 (26.1045599)

Kansen en risico's
Kansen
Niet van toepassing.

Risico's
Risico's indien u instemt met dit voorstel:
Geen. Hiermee voldoen we aan de begrotingsrechtmatigheid.

Risico's indien u niet instemt met dit voorstel:
Moeten werkzaamheden met spoed *on hold* worden gezet. Daarnaast kwalificeren deze afwijkingen als onrechtmatig en worden ze opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur.

Financiële consequenties
Exploitatieresultaat
De basis voor deze begrotingswijziging is de tweede concernrapportage 2026 (26.1045599). Hierin wordt een positief resultaat van € 0,4 miljoen verwacht.

Begrotingswijziging 2026
De begrotingswijziging is noodzakelijk vanuit begrotingsrechtmatigheid. Voorgesteld wordt om de begroting te wijzigen met € 0,4 miljoen en dit overschot te verrekenen met de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie. De begrotingswijziging is opgebouwd uit een aantal onderdelen die hieronder zijn samengevat. In bijlage 1 wordt op een verder detailniveau een toelichting gegeven.

Onderwerp *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Begrotingswijziging** *(- is overschot, + is tekort)*
Kosten	0,2
Opbrengsten	-6,5
Resultaat (overige bestemmingsreserves)	6,0
Totaal	**-0,4**

Na verwerking van de voorgenoemde wijzigingen komt de begroting per effect er als volgt uit te zien:

Effect *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Herziene begroting**	**Voorstel begrotings-wijziging**	**Begroting na wijzigingen**
Waterveiligheid	65,6	0,9	66,5
Voldoende water	85,1	-1,6	83,5
Gezond water	12,4	0,2	12,7
Schoon water	123,3	0,2	123,6
Veilige (vaar)wegen	8,6	0,1	8,8
Crisisbeheersing	3,7	-0,5	3,2
Bestuur en organisatie	47,0	1,1	48,1
Subtotaal	**345,6**	**0,5**	**346,2**
P039 Waterschapsbelastingen	-322,4	-0,9	-323,3
P052 Algemene reserve	-	-	-
P053 Bestemmingsreserves	-23,3	0,4	-22,9
Totaal	**-**	**-**	**-**

De herziene begroting is inclusief de begrotingswijziging die onder de paragraaf eerdere besluiten zijn genoemd.

De verrekeningen met de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie is zoals onderstaand verdeeld over de taken:

Reserves *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Stand per 1-jan-26** (incl. resultaat)	**Begrote mutatie 2026**	**Begrotings wijziging HBD***	**Begrotings -wijziging**	**Stand per 31 december 2026**
Watersysteembeheer	9,0	-1,1	-7,4	0,4	0,9
Zuiveringsbeheer	-38,8	-12,0	-	0,3	-50,4
Wegenbeheer	10,0	-2,8	-	-0,3	6,9
Totaal bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie	**-19,9**	**-15,9**	**-7,4**	**0,4**	**-42,7**

* Toevoeging aan overige bestemmingsreserve ‘Zandsuppleties Hondsbossche Duinen’ vanuit de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie van het watersysteembeheer.

De bestemmingsreserve zuiveringsbeheer is eind 2026 negatief. De bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie mogen tot en met 2028 negatief staan en moet vanaf 2029 positief staan. Dit is een uitganspunt in het MJP 2027-2031 en als zodanig in het MJP verwerkt.

Personele consequenties
Geen

Publieksvoorzieningen
Geen

Communicatieaspecten en participatie
Dit voorstel wordt na de behandeling in de dagelijks bestuursvergadering van 6 oktober 2026 twee weken ter inzage gelegd en na vaststelling door het algemeen bestuur ter informatie naar onze toezichthouder (provincie Noord-Holland) gestuurd.

Bijlagen

1. Specificatie begrotingswijziging per effect (aangehecht);
2. Onderbouwing overige bestemmingsreserve ‘Projectgebonden eigen bijdragen HWBP’ (aangehecht);
3. CHI-besluit (26.1045591).

College van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris, de voorzitter,

A.L.J. Hugens ir. R.P.G. Bosma

Bijlage 1 –Specificatie begrotingswijziging per effect
In onderstaande tabel worden per effect de kosten en opbrengsten weergegeven waarmee de begrotingsonderschrijding wordt hersteld. Dit wordt voorgesteld vanuit begrotingsrechtmatigheid. Aanvullende toelichtingen staan in de tweede concernrapportage 2026 (26.1045599).

De Kadernota budgetbeheer geeft de keuzemogelijkheid om budgetoverschotten in de exploitatie over te hevelen naar de volgende jaren. In de begrotingswijziging zijn voor de reserve budgetoverheveling alle mutaties meegenomen.

Onderstaande verklaringen en getallen komen grotendeels overeen met de tweede concernrapportage. Vanwege het formeel aanpassen van de begroting is onderstaande tabel uitgebreider.

Effect *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Voorstel begrotings -wijziging**	**Toelichting**
Waterveiligheid	-3,3	Vrijval huidige bestemmingsreserve 'HWBP-projecten'
	6,2	Toevoegen nieuwe reserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP'
	-1,5	Onttrekking reserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP' herrekening afgelopen jaren
	-0,9	Minder interne werkzaamheden HWBP en verschuiving naar werk voor derden
	0,4	Lagere bijdrage van het Rijk
	0,3	Hogere solidariteitsbijdrage HWBP
	0,5	Hogere kosten VBK-3
	0,2	Naar voren halen werkzaamheden
	-0,5	Compensatie VBK-3 (minder inzet eigen personeel)
	-0,2	Vrijval onvoorzien
	-0,3	Overig
Subtotaal Waterveiligheid	**0,9**	
Voldoende water	-0,6	Maaibestek later beschikbaar en daarom is vuilruimen en rietmaaien niet uitgevoerd en doorschuiven herstel van de beekriolen in Beverwijk
	-0,2	Hogere huuropbrengsten, pachtinkomsten en de opbrengsten uit grondverkopen
	0,5	Hogere kosten gemalenprogramma met name door onvoorziene reparaties van de perskoker gemaal Aagtendijk
	-0,5	Lagere energiekosten
	-0,1	Onttrekking aan reserve budgetoverheveling: Ruimtelijke adaptatie
	0,1	Kosten Ruimtelijke adaptatie
	-0,4	Lagere kosten Zoetwaterbeschikbaarheid
	0,4	Toevoeging aan reserve budgetoverheveling: Zoetwaterbeschikbaarheid
	-0,3	Vrijval onvoorzien
	-0,5	Overig
Subtotaal Voldoende water	**-1,6**	
Gezond water	0,2	Geen subsidie voor De Natte Noordkop
	-1,1	Later in gebruik nemen Landbouwportaal, waardoor een deel van de uitbetalingen in 2027 plaats vindt.
	1,1	Toevoeging aan reserve budgetoverheveling: Landbouwportaal
Subtotaal Gezond water	**0,2**	

Effect *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Voorstel begrotings -wijziging**	**Toelichting**
Schoon water	-1,5	Lagere kapitaallasten onder meer vanwege verschuiving saneringskosten SDI naar 2027
	0,6	Hogere onderhoudskosten vanwege meer correctief onderhoud
	-0,8	Lagere kapitaallasten omdat investeringsprojecten later worden opgeleverd.
	-0,7	Lagere kosten voor grensoverschrijdend afvalwater
	-0,8	Lagere energiekosten en -opbrengsten
	-0,4	Lagere onderhoudskosten vanwege later opleveren groengasinstallaties
	-0,3	Lagere kosten chemicaliën
	1,5	Hogere kosten als gevolg van de aangetroffen kwikverontreiniging in het slib van rwzi Alkmaar
	-1,0	Vergoeding vanuit GR-slib voor kosten kwikverontreiniging
	-0,8	Lagere kosten IBA's
	0,8	Toevoeging aan reserve budgetoverheveling: IBA's
	1,4	Hogere vereveningsbijdrage vanwege vertraagde ingebruikname SDI Alkmaar
	3,2	Verhoging dotatie voorziening persleidingen en rioolgemalen
	-0,8	Per saldo hogere opbrengsten uitwerking SAW-regeling
	-0,2	Overig
Subtotaal Schoon water	**0,2**	
Veilige (vaar)wegen	1,5	Verschuiving kosten wegenoverdracht naar 2026
	-1,1	Bijdragen vanuit gemeenten voor kosten kadaster en de notaris
	-0,3	Overig
Subtotaal Veilige (vaar)wegen	**0,1**	
Crisisbeheersing	-0,4	Lagere kosten en hogere subsidieopbrengsten FlashFloodBreaker
	-0,1	Overig
Subtotaal Crisisbeheersing	**-0,5**	
Bestuur en organisatie	1,0	Lagere opbrengsten grondverkopen
	-0,2	Hogere opbrengsten uit leges
	-1,3	Lagere kosten Noorderpolderhuis
	1,3	Toevoeging aan reserve budgetoverheveling: Noorderpolderhuis
	-2,7	Hogere renteopbrengsten
	0,6	Lager dividend NWB
	1,5	Hogere personeelskosten (inhuur)
	1,2	Lagere dekking interne uren vbk-3 en HWBP
	1,0	Lagere kosten hardware
	-1,0	Toevoeging aan reserve budgetoverheveling: Hardware
	-0,2	Vrijval onvoorzien
	-0,1	Overig
Subtotaal Bestuur en organisatie	**1,1**	
Totaal Effecten	**0,5**	
P039 Waterschapsbelastingen	-0,9	Hogere opbrengsten

Effect *(bedragen x € 1 miljoen)*	**Voorstel begrotings -wijziging**	**Toelichting**
P052 Algemene reserve	-	
P053 Bestemmingsreserves	0,4	Toekenning resultaat
Totaal	**-**	

Bijlage 2 - Onderbouwing overige bestemmingsreserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP'

Conform de kadernota Reserves en Voorzieningen (24.0641772) moeten in het instellingsbesluit worden benoemd:

1. Aard
2. Reden
3. De wijze van toevoegingen en onttrekkingen

Ad 1. Aard
De aard van de reserve is een overige bestemmingsreserve.

Ad 2. Reden
Er zijn landelijke afspraken gemaakt tussen de Ledenvergadering Unie van Waterschappen, het programmabestuur HWBP en de minister IenW. De intentie achter deze afspraken is dat de werkelijke eigen bijdragen van de projectwaterschappen, waarvan HHNK er één is, aan het programma in 2050 uiteindelijk overeenkomen met de beoogde 10% projectgebonden eigen bijdrage. Teveel of te weinig ontvangen subsidie van afgeronde projecten maken wij via de reserve 'Projectgebonden eigen bijdragen HWBP' inzichtelijk. Hiermee is voor alle betrokken partijen duidelijk wat de positie van HHNK is.
Er is geen gewenste omvang van de reserve anders dan dat deze in 2050 bij het einde van het landelijke HWBP-programma nihil moet zijn. De omvang van de reserve wordt berekend op basis van de reeds afgeronde en toekomstige projectresultaten. In theorie kan de reserve negatief worden. Normaal gesproken mag een reserve geen negatief saldo hebben en kan alleen worden onttrokken zolang de stand van de reserve toereikend is. Echter de landelijke afspraken zijn een vangnet waarbij op termijn (uiterlijk in 2050) deze bedragen alsnog ontvangen worden bij het einde van het programma via de alliantie. Dat maakt in dit geval een negatieve reserve acceptabel.

Ad 3. De wijze van toevoegingen en onttrekkingen
<u>Toevoeging</u>
Van een toevoeging is sprake bij een positief projectfaseresultaat. Dit houdt in dat de werkelijke kosten van een project lager zijn dan de geraamde kosten volgens de subsidiebeschikking. Het positieve projectfaseresultaat wordt voor 90% toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

<u>Onttrekking</u>
Onttrekkingen vinden plaats als het projectfaseresultaat negatief is. De wijze van onttrekken verschilt voor het gedeelte van de investeringsuitgaven en het gedeelte dat in de exploitatie wordt verantwoord (personeelskosten). De subsidie wordt daarbij naar evenredigheid verdeeld over het investerings- en het exploitatiegedeelte.

- Investeringsdeel: het verschil tussen de investeringsuitgaven en het investeringsgedeelte van de subsidie wordt geactiveerd op de balans. De jaarlijkse afschrijvingslasten worden gedeeltelijk gedekt met een onttrekking aan de reserve.
- Exploitatiedeel: hier wordt een onttrekking aan de bestemmingsreserve gedaan om tot 90% dekking van de gemaakte personeelskosten te komen.